

УДК 616-097:37.012

МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА «ПРОГРАМИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЖИВУТЬ З ВІЛ»

О. С. Федорці, Т. О. Третяк

Обласний комунальний заклад «Дніпропетровське медичне училище»

Викладений матеріал базується на результатах аналізу опитування студентів. Наведено рівень інформованості та уяви респондентів про медичні і соціальні параметри ВІЛ-інфікованості і СНІДу.

MONITORING AS A PART OF "PROGRAM OF FORMING THE TOLERANT ATTITUDE OF STUDENTS TOWARDS THE HIV INFECTED PEOPLE"

O. S. Fedortsi, T. O. Tretiak

Regional Municipal Institution "Dnipropetrovsk Medical School"

The performed materials are based on the analysis of students' survey. It is described the level of awareness of the respondents about the medical and social characteristics of HIV infection and AIDS.

Вступ. Молоде покоління в Україні перебуває в досить складній соціально-психологічній ситуації. Значною мірою порушені традиційні стереотипи поведінки, нормативні та ціннісні орієнтації. Молоді люди втрачають сенс того, що відбувається, і не мають життєвих навиків, які б дозволили зберегти свою індивідуальність і сформуванати здоровий ефективний стиль життя. Молоді люди, і особливо студенти, знаходячись в умовах стресів, інтенсивність яких постійно зростає, не готові до їх подолання і страждають від їх наслідків. У ситуації, що склалася, гостро стоять проблеми профілактики СНІДу [1].

Основна частина. Збереження та зміцнення здоров'я людини, попередження випадків передчасної смерті, збільшення середньої тривалості життя і покращення її якості на сьогодні є найактуальнішим питанням не лише системи охорони здоров'я, а й суспільства в цілому. В останні роки проблема профілактики несприятливого впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я людини посідає одне з перших місць серед інших загальноосвітніх проблем. Навчальні заклади, які мають в своєму розпорядженні сучасні інформаційні ресурси, здатні внести значний

внесок у роботу щодо пропаганди здорового способу життя та профілактики СНІДу. Спираючись на актуальність зазначеної проблеми, ми розробили і апробували «Програму формування у студентської молоді толерантного ставлення до людей, які живуть з ВІЛ».

З цією метою вивчали:

- рівень інформованості та уявлення студентів про медичні і соціальні параметри ВІЛ-інфікованості та СНІДу;
- установки і стереотипи в свідомості молоді відносно людей, які живуть з ВІЛ;
- ступінь соціального дистанціювання або толерантності, стійкості негативних стереотипів у ставленні до ВІЛ-інфікованих.

Дослідження проводили шляхом анкетування.

Структура анкети містила такі змістовні блоки питань:

1. Актуальність проблеми ВІЛ/СНІД для суспільства і для себе особисто.
2. Інформованість про шляхи передачі ВІЛ-інфекції, профілактику захворювання та джерела інформації про ВІЛ/СНІД.
3. Ставлення до людей, які живуть з ВІЛ.
4. Соціально-демографічний статус респондентів.

Респондентами виступили студенти Дніпропетровського педагогічного коледжу Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та студенти обласного комунального закладу «Дніпропетровське медичне училище».

На початковому етапі для виявлення ступеня інформованості щодо ВІЛ-інфекції респондентам було поставлено запитання: «Як ви вважаєте, яка кількість зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції в Україні?» і пропонували обрати одну з відповідей: 1) до 100 тис.; 2) від 100 до 200 тис.; 3) від 200 до 500 тис.; 4) більше 500 тис. Структура відповідей виглядає так: 17 % вважають, що кількість ВІЛ-інфікованих перевищує 500 тис., 40 % зізналися, що не можуть вказати навіть приблизну цифру, 34 % припустили, що кількість зареєстрованих випадків менше 100 тис. і 9 % дали відповідь – від 100 до 200 тис. Згідно з статистичними даними на 1 січня 2012 року в Україні зареєстровано 204 тис. 803 інфікованих [2]. Виходячи з результатів анкетування, можна зробити висновок, що більшість респондентів не уявляють рівень розповсюдженості захворювання на території країни, хоча більша частина з них вперше почула про цю хворобу в початковій школі і 94 відсотки вважають проблему СНІДу дуже важливою для України.

На наступному етапі дослідження запропоновано питання стосовно шляхів передачі інфекції та можливості пройти у місті Дніпропетровськ обстеження на ВІЛ. Анкетування показало, що хоча абсолютна більшість знає, що СНІД не передається при кашлі, розмові, користуванні загальним санвузлом, 26 % респондентів вважає, що при татуюванні та проколюванні вух інфекція також не передається, і, на жаль, лише менше 40 % опитуваних має інформацію про те, де в місті можна пройти анонімне обстеження на ВІЛ.

За результатами аналізу даного блока дослідження можна зробити висновок, що більшість респондентів має доступ до інформації про ВІЛ/СНІД, але незважаючи на це, вони не вважають, що хвороба загрожує їм особисто (64 %).

Наступним етапом дослідження стало виявлення ставлення майбутніх медпрацівників та педагогів

до людей, які живуть з ВІЛ. Так 45 % студентів медичного училища і 56 % майбутніх педагогів вважають, що хворий на СНІД повинен повідомити про це на роботі або в навчальному закладі. Відповідно 52 і 64 % вважають, що ВІЛ-інфікована дитина не може відвідувати дитячий садочок чи загальноосвітню школу і майже половина опитуваних пропонує обслуговувати ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД пацієнтів в спеціальному закритому лікувальному закладі. І абсолютна більшість респондентів вважає, що пацієнти, які захворіли внаслідок вживання ін'єкційних наркотиків і безладних статевих відносин отримали те, що заслуговують.

На заключному етапі дослідження студентам медичного училища було запропоновано дати відповіді на запитання, спрямовані на виявлення інформованості про правила поведінки при наданні медичної допомоги ВІЛ-інфікованим пацієнтам та про профілактичні заходи при контакті з біоматеріалом. Незважаючи на те, що опрацювання відповідних наказів МОЗ України є обов'язковим при вивченні більшості клінічних дисциплін, майже третина респондентів не готова до практичної діяльності в умовах розповсюдження ВІЛ-інфекції.

У програмі подолання у студентській молоді негативного ставлення до людей, які живуть з ВІЛ, важливо передбачити методи подолання стереотипів мислення, а саме – змінити підсвідому установку про ВІЛ-інфіковану особу як про людину, яка помирає; нівелювати відчуття загрози, яке викликає комплекс тривоги і негативне ставлення до ВІЛ-інфікованого в разі його присутності в близькому оточенні; сформуванню установки про неприпустимість соціальної дискримінації ВІЛ-позитивних, незалежно від джерела інфікування.

Висновок. Отримані результати продемонстрували недостатній рівень знань у студентів, неоднозначність ставлення до проблеми ВІЛ/СНІД і до людей, які живуть з ВІЛ, а постійний моніторинг дозволяє виділити питання, яким слід приділити більше уваги, сформуванню пріоритетні напрямки і обрати форми профілактичної роботи в навчальному закладі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шереги Ф. Е. Проблеми формування толерантного ставлення до ВІЛ-інфікованих в освіті. – Москва: Видавництво «Центр соціального прогнозування». – 2005. – 11 с.

2. http://news.zn.ua/HEALTH/ukraina_lidiruet_v_evrope_po_urovnyu_rasprostraneniya_spida-112890.html